

ואם עד שלא אמר גָּאֵל יִשְׂרָאֵל' נזדמנו לו טליתות ותפלין (מה) מונחים ולא יברך עליהם עד אחר תפלה. הaga ויש אומרים (מו) שקדם גָּאֵל יִשְׂרָאֵל' (מי) יברך על התפלין, (מה) ו开会 בהagg (מדרכי וחותפות והגאות מימיוני מהלכות קריית שם): ט זיאן לענות קרייש (מט) וקושחה (ט) בין גָּאֵל לתפלה. (נא) וביוצר עוזה, (נכ) ממתין ב'שירה חדרשה', כדי לענות: י ר' כל מי שלא אמר 'אמת וניציב' שהריה ו'אמות ונאמנה' ערבית לא יצא שידי חובת המזונה (טו) (נג) בתקנה: הaga מי שהוא אנוס ו/or חוק (נד) ואן לו פנאי להחפטל מעד אחר קריית שם, יקרה קריית שם עדר 'אמות' וממתין לומר שאור הברכות עד שיתפלל, שאו יאמר 'ויציב

ונכון' וכו' ויתפלל, כדי שיסמך גאליה לתרפלה (ב"י בשם הרוקח סי' שכ"א):

א* ספק אם קרא קוריאת שמע, ובו סעיף אחד :
בז דין ספק אם קרא קוריאת שמע, ובו סעיף אחד :

פאר היטב

וסל' דבון דשר לערת פולני בין צפחה למולחן ייל בקר ג'ב' ולא מקרו הפסק ע"ש ונסק אckerהווד פסק ג'זילול בקר על קפלין רק לאחר אכל יישאל ע"ש, ובגדעון לו טלית פסק שאסור להתחטף בו כלל עד אחר פפלת י"ח, אבל הכא מפקר לעונות קרייש וקורשה בין גאלה לתפלת ואסור להטמן בשירה חזשה ע"ש:

משנה ברורה

לתפלין: (מה) מאניךן. שsyn (סם) הגנעת הפלין ולבישת הטלית הפקסן. שהרי אפלו יכול לקרוות ולעסוק במלאכתו בעודו קודא, וכודעליל ביטן סג פעריך א: (מו) שקדם גאל יונאל". רוזה לומר, קדם שאמר "ברוך אתה ה'", ודלאחר ביטן (סם) קנוואי אטורה להפקסן קשומם דבר, אלא יטם "גאל יונאל" ונינית הפלין ביל ברכיה. גראה פשות דקאנ אסור שמתבננו בשם מאפריל-מזריכי: (מן) יברך וכו'. גראה פשות דקאנ אסור לומר "ברוך שם כבודך וכו' וכי שנגיגין לומר אחר ברפת "על מנתך"; גם נכוון שלא יברך געה כי אם ברכה אחת ?קניעין", דבלאו סקי קרבה ט (ט) מדברי הקהירונים דקאנ לאן: ט (טט) אקרש³⁸. וכן "ברכיך" עצמן ב"מודים": (ב) בין גאללה. יש מאחרונים (עט) שמתבננו ורבשנת מפרק לאלה לתפללה. וזאת לפקון ביטן (נא) וביצעד קיא⁴⁰: (נא) וגראה עוזה. רוזה לומר קאנלה שאמר (טל) "עשה פלא"⁴³. וכך להלחתלה, אבל ברעיבר, כל שלא ברכח או על-קל-פנים ציוו יונאל" דהוא המתלה עזען, ואזין מה דה להחטטה לבתוללה [מאמר מרדכי]: י (נג) קחנקה. אבל לא שלא יצעא להם בסוף שניה בתוכו גמפני ספרו מכות בכורות, גם מיוישעל ב��וכות א. אם החיליך ברכה של שעריה לרברית או לאפק: אם עדין לא אמר השם חיליך ברכות, זאת ריבוי עזען לו לאפק. איזריך עיןין: וכי מי הтир לו חיליך ברכות, זאת ריבוי עזען לו לאפק קרא קראיית שמע וברכוטיך קום דין קראם"ה הוא אמת ונכון (האי) היכא שקדא קראיית שמע, כי היה חיקמת איה אנט לסתפיק, ובנה קאמטר דערדי הנא טפי שיפסיק אחר "ה" שידיין מעקניא של ריהה לו פאי לקרות קראיית שמע ולהתפלל, ורוא שמא שקדא קראיית שמע לבדו, ובזען זה פרץ מרבון הפלרי-מזריכי, עין שם: אונטה מסקנא, פסק לעיל ביטן זעיף ג לעען טקטום אף דתיב קל בפי הא פונגי, דלא יברך על המזונה, כי הרכבות הם דרבנן ופסקא בהמה צונה כגון ההיא שמתבננה, ובין היכא שמחיב אלא שאינוי יודע אם בזום הא היכא דקספא לה אם בכר עשרה המזונה ובמא גנאי, ציריך ז מגאנ-אקרים בשם קראיב"ש לפקון פיטן תקפה אוות ג מוקד דלא זעפה כל בנטז�ה³⁹: (ב) חווור קורוא. השעם, דקאנ לאן קראיית שמע ואפרשתה זו גופא שחיב לרבר בו בעשות שכבה ועמיקה, ולפיכך אם (ג) וمبرה. לכואנה כל זה דוקא בשלא עבר זמן קראיית שמע,

שער תשובה

לעוגנות. אך כה ובשפתו נטול עוגנו קירש וקדשה זו נזקקה להפלגה. ואם נודען לו טלית או
הפלגה יוכננה וכן אם שמע קל רעם בשבת צון אגלה להפלגה אבל לבך בכתה עוגנים, ועל
ס"י קיא שאבכאו דזרא באשפת יש' של הקל קחן בעגון סמכה אגלה להפלגה אבל בירoit לא עיי' ש'
דמאנטיש לישב כלא טלית מטרו להעתעט בין הפרקים ויבורך עליו ע"ש. עוד פסק
(עמ') בתקנה. אבל יידי ק"ש נזא: (ו) ובעגן. ומ"א כתוב דרבוקום ממשמע דמי שא
מהפכן? צאת בה אין כי נמי דאסור לומפסיק באנטצע הפרק, ובעין זה מה בת
הפרימינגדטס גמ"כ בסוף סימן זה. אך לעניין בין הפרקים יש לעין בזה,
דאפשר דהברכה קושרת אוטם יתקה, ובולפה מטר רבכל גוניגי, ומהדרבי קרש"א
ריש פרק מב שמעון לאזורה דם בונה שון דין בין הפרקים. כי מוכחה שם דשיק
בונה דין שחה כדי לגם גלאה חוזר לרואש⁽³⁷⁾, עין שם:

* ספק וכורן ומברך לא בפניהם ולא חלה. עין משנה קרויה במא שמתכונו דרכך תקון
לעתה, והוא לא לשון נקסף-משנה בשם קרושב^א. ונרא הפשות דעינו
וזוא במקום שמשמעותו לו גם בAKEROT, אבל אם ידע שברוך הבהיר והספק לו על
אריות שם וגפה אם פון בPsiוק רשותן כהנה גונה. אף דעתך לא ברוך לך רוקחתה,
甫וסקים טוביין בן, וככל בPsiikan כי, עין שם: (מח) וחכמי נהוג. ומהות
ו"מוציאים", (על) ויראה לא בזמנים שיכרעו בתחילת התפקיד בעיטה השאכורה שוחרי
לענות קדיש וקרושה^ב, וכל קני שודומים להם הנזירים לעיל בPsiikh, ג, ב'י
(עט) אם עדין לא שמעו^ג קדרשה או "ברכו"^ד: (ככ) מסתורי בשיירה חדש
אמר "ברוך אתה ה'" יכול לענות, ולתרץך צוריך למתחמי מריאש" שער
שבטב הפגן-אקרים בסעירות-קען ג, וגם שלא צוריך לאמר מעין החתמה פס-
כל לדי קדירתם שמע, ורק אקנמא אין דרכנות אין מעובות להקריאת שמע, (ה)
פניהם לא מקרה אחר התפקיד אם אל אקרדה קומם התפקיד^ה, כודעליל Psiikan ס-
קדושלמי: צוריך להזכיר ב"אמית וניציב" יציאת מצרים^ט, מילכות, קדרעת
אפלו דיעבד ונזריך עין מברכות י"ד עופרו ב-בגמרא: והא בשוי לארכני
זה חסר מנות בקבוטו. ווותק תמלק בין שערית לערבית, ואילו גבוח אחר קד-
שך א-הילכה ומשמע קצת דהווא ריק לתחלת, עין שם, ונזריך עין למשע
של סוף הhilcha, ווותק לתחלת הhilcha, ואם אמר השם, טיטים אין צוריך להזכיר
לבסק מפני שאין לו פנאי? אלא מי שאין לו פנאי יזכיר קדירת שמע?
וימפלל, וכודעליל Psiikan ס-טע ב"מ". ואבשרה נחר-שלום כתוב, דמקל
סבורי שיוכל לגמור כל התפקיד, ושוכב אחר שקרוא קדירת שמע מכרה הוा
אל-היכם אמת^ט, ואחריך בשובא להmplil תיחילה "וניציב" וכו'; אבל היכי
יעבר ומן קדירת שמע עד שיחיה לו פנאי, גם הוא מודה להפגן-אקרים
א במציאות, וביוורה-דרעה וס"ה סעיף ג לאנין מילה באגדותינו, וכמו
לאלא. אך יש פוסקים שמחולקין בין היכא שהספק הווא אם מה'ב כל-
אשר המש�, דאו צוריך לברוח עלייה גמ'כון). ולפי זה, לויל או שופע
לעשותה בברכה. ובמבחן הפרוי-מדדים, דבקסף-משנה בשם קרושב^א
סבירא להו לחולוק זה, אלא פרוי ברכיה, וגם מהגר"א בPsiikan זה
בין שמשות, תליל' עלמא וטל' בכל' ברכיה, כי בזה השפק הווא אם חביב
דאנוינויתא, כלומר, וזה דקמיב "זופרטם בסבתק בבריך וגוו" גאיו^ט
נספק אם גנו או לא חביב לחזור ולקדורת כל ספקא דאנוינויא:

שער הצעיר

(ס) בית-יוסף ולבלש: (טט) כמו שחתכנו באור בלב קב"ה בשם חי'יאך ומגן-גבויים: (ע) פריך-מגדרים ודריך-תמהים ומי'יאך: (טו) פשות: (טז) אליה רבקה ודריך-תמהים: (טג) דרכ-תמהים: (טז) ל'יה רבקה ודריך-תמהים: (טט) בית-יוסף וב'ח:

הלבות קריאת שם סימן סו סו

כיאורים ומוספים

הטור בשם הירושלמי: אָרוּךְ לְתַפֵּיר בְּאֶמֶת וִיצְיָבְּ יֵצֵא
מצרים⁽⁴⁶⁾ וכו', יסם ואין צריך לתקור⁽⁴⁷⁾.

(44) וגם אמר את ברכת אמת ויציב קודם קריאת שמע, כתוב לעיל (ס"ר ס"ק ה) שיצא ידי חובה, ואין צורך לחזור ולאומרה שנית אחרי קריאת שמע.

(45) אמנם, לעיל (שם ס"ק ד) כתוב שאם קרא קריאת שמע בל' ברכותיה יצא ידי חובה, טוב לחזור ולקרוא קריאת שמע ע"מ ברכותיה, כדי לעמוד בתפילה מוחן דברי תורה. ולאחרונה טעם זה שיר רך קודם התפילה ולא לאחריה, אך, בביה"ל שם (ס"ב ד"ה ונראה לו) הביא שהפמ"ג ("א"א ס"ק א) נקט לצורך על הקריאת שמע, כיון שליטתה רב האילאי יצא ידי חובה קריאת שמע בתיקונה שקרהה בל' ברכות, וטעם זה שיר גם בשאומר את הברכות לאחר התפילה, אך בביה"ל דחחה את הטעם הזה (הערה שיח הכללה אותו מ').

(46) ועל ידי אמרית 'אמת ויציב' כתוב ל�מן (ס"י ס"ק ג-ד) שיעראים ידי מוצעת עשה של זכירת יציאת מצרים, ואפי' על ידי אמרית הלה שמזכיר בה יציאת מצרים כתוב שם (ס"ק ג) שייעראים ידי מוצעת זכירת יציאת מצרים.

(47) ובשיטה בתפילה שhortaria ואמר 'אהבת עולם' וכל נסוח הברכה של ערבית, ולא נזכר עד לאחר 'השם' של סיום הברכה, כתוב הגרא"ח קנייסקי אש"י ישראלי בסוף הספר תשובה נו) שכורואה יסים כמו בשחרית 'הבורhor בעמו ישראל באhabba'.

[משנ"ב ס"ק מ]

ובקה קאמר דעריך הוא טפי ישיפטיק אחר "ה' אל-ק'ם אמת"⁽⁴⁸⁾.
(48) וכן במקרים שהעvisor מאיריים בתפילה, והוא שיעברו את זמן קריאת שמע, כתוב ל�מן (ס"י קיב ס"ק ה, ובשעה"צ שם ס"ק ג) שייתפלל לעצמו כסדר ויקרא קריאת שמע ומיתמן לציבור לאחר 'ה' אל-קיהם אמת'. וראה מה שבתנו לעיל ס"י נח ס"ק ה.

סימן ס

דין ספק אם קרא קריית שם

[משנ"ב ס"ק נ]

ובין טיקא שפתחיב אלא שאינו יורע אם עשה הקפזה, דאו אורך לברך עליך גס-ביבן⁽⁴⁹⁾.
(1) בביאור החלוק, כתוב הפמ"ג (משבז"י ס"ק א ובראש יוסף ברכות כא). א' שאם ודאי מהווים במצויה ולא יוציאם עשה, יש קצת חזקה דעתם שעדין לא עשהה ונשאר חיווב עלי', ואין ספק קיומם המוצה מושיא מידי ודאי חיוב שהיה עלי', מה שאין כן טומנות שספק אם מחוויב כלל.

עד טעם כתוב שם, שוש רגילים לדבר שלא קרא, שהרי אם היה קורא היה זוכר זאת.

[משנ"ב שם]

ונעם מהק"א בסימן זה מוכח שלא סבכיא לה לחולוק זה⁽⁵⁰⁾ וכו', כי בזיה הקפזה הוא אם חיב עטה פל' בקמץזה⁽⁵¹⁾.

(2) וכן ל�מן (ס"י תקופה ס"ק ה) סתם כרעה ז. (3) וכן לעין קריית המgilah בפורים, כתוב ל�מן (ס"י תרפו ס"ק ה) שאם לא קרא את המgilah עד בין המשמות, יקרא בין המשמות ובל' ברכות, ובשעה"צ שם (ס"ק ז) ציין למשן"ב כאן.

[ביה"ל ד"ה ואלו ח]

רישוק בזיה דין שקה כדי לגמ' כל הזר לראש⁽⁵²⁾.

(37) וכשקראה קודם התפילה וחזר וקוראה ע"מ ברכותיה בסידר התפילה,

בתב הדעת תורה (סוף ס"א) שאף באמצע הפרק של קריית שמע דין בבן הפרקים, שכון שכבר יראה ידוי בבן הפרקים, כיון שגם

בזה דין אכן אמנע הפרק של קריית שמע, ויתו בבן הפרקים, כיון שגם

עומד בין ברוכה לברכה. וכן כתוב בשווית אויר לעין (ח' ב' פ' תשובה ט) שגם קורא בפעם השניה לאחר ומנה, מימ' אינו יכול להפסיק לעונת

כל אמן של ברכות, אלא לדברים שהיה מותר לו להפסיק בין הפרקים

של קריית שמע וזהא במשנ'ב לעיל ס"ק יב.

[משנ"ב ס"ק מט]

זקע'ש⁽⁵³⁾.

(38) ולשוחות בשיטקה בין גאולה לתפילה כדי לשמעו קידיש וקדשה,

בתב התהלה לדוד (ס"י קיא ס"ק א) שモתר. מאידך, השערת תשובה

(ס"ק יג) כתוב שאסור. וראה מה שבתנו ל�מן ס"י קיא ס"ק ג.

[משנ"ב ס"ק נ]

יש מאחרוניים שחתבו דבשחת מטר לעונות קידיש וקדשה⁽⁵⁴⁾.

(39) וכן הפסיק במקומות זה, דעת הגרא"ח קנייסקי (אייש ישראל פ"ז הע

צא) שכוראה הוא בבן הפרקים, ונשאר בעצ"ק.

[משנ"ב שב]

וען לפקן בסייען קיא⁽⁵⁵⁾.

(40) שם (ס"ק ט, ובביה"ל ס"א ד"ה וטוב להחמיר) כתוב שיש לצערoth

דעת הסוברים שמוטר לעונת דברים אלו אף בחול לעינה זו, ולפיכך

מוותר לעונות אמן דה' שאמי רבה וקדושה וברכו בין גאולה לתפילה

בשחרית של שבת. אמן לנין מי שבא בשבת לבית הכנסת ומצע

צייר העומדים לתפפלל שמונה שרה, כתוב בביה"ל שם (שם) שלא

יתפלל עמהם אלא יסמור גאולה לתפילה, משום שיש להחמיר בדעת

הסוברים שגם בשבת יש לסמור גאולה לתפילה.

[משנ"ב ס"ק נא]

אם עדין לא שמעו⁽⁵⁶⁾ קדשה או "קדרכו"⁽⁵⁷⁾.

(41) ובשיכול להתחילה בשווה עם הש"ץ ולהגעה לקדושה עם הש"ץ כתוב ל�מן (ס"י קט ס"ק יד) שלכתהילה עדיף שיתחיל עם הש"ץ בשווה כדי שלא ישחה כל כך בישירה חרשה.

(42) ואם לא שמע קדושה או ברכו אך יודע שישמע אחר בר, כתוב ל�מן (שם ס"ק ה) שאין צורך להמתין. אך לענין קידיש, אף אם כבר שמע קידיש, כתוב ל�מן (שם) שנחלקו האחוריים אם בכל זאת צריך להמתין או לא.

[משנ"ב ס"ק נב]

לאחר שאמר "עשה פלא"⁽⁵⁸⁾,

(43) ואף לשוחות כשייעור שיש בו כדי לגמ' את כל קריית שמע וברכותיה, כתוב לעיל (ס"י סה ס"ק ד) שיכול לשוחות שם.

ואם מנאצ'ה במאצע ברכת 'אמת ויציב' וידיז'ן לא הגיע לשירה חרשה, כתוב לעיל (ס"י סה ס"ק ד, בסופו) שיוטר טוב שישהה לשירוגן במאצע

הברכה כמה פעמים פחות מישוער כדי לגמ' את בולה, בכדי שלא ישזה במקום אחד שיעור כדי לגמ' את בולה.

[משנ"ב ס"ק נג]

ונחו' על-כל-פנים לאמרה אחר הקפלה אם לא אקורה קדם

הקפלה⁽⁵⁹⁾ וכו', וטוב שיאמר עוד הפעם קריית שם⁽⁶⁰⁾ וכו', כתוב

הלבות קריית שמע סימן סו

ביאורים ומוסיפים

[משנ"ב ס"ק ז]

ולא רקירען⁽¹⁰⁾ וכור', מיהו בסימן סדר סעיף ג' ור' משמע שאrik לחקורו), וצריך לומר דמקורה אין מקנו שיניקור⁽¹²⁾ וכור', אין צריך לחקור ולקרות פרשת איזיטה מפקך⁽¹³⁾.

(10) ואם מסופק רק על קריית שמע והברכות שלאהורייה, אך יודע שבירך את הברכות שלפניה, כתוב העורך השלון (ס"ב) שיאמר קריית שמע ואת הברכות שלאחריה בלבד.

(11) שכותב שם השו"ע שאם ספק לו גם סיטים פרשה ראשונה או שנייה, חורר לתחילה הפרשה השנייה, אף שמודאויריה יצא ידי חובה בפרשה הראשונה.

(12) כאן כתוב שהטעם הוא מושום שמעירא כך תיכון, ולעליל (ס"י סדר ס"ק ז) ובביה"ל ללקמן (ס"י תכבר ס"ז ד"ה למקומ) כתוב טעם נסף, שכן שבירך עסוק בקרייה של הפרשה הראשונה שהוא מהויב בה, יתכן גם את הפרשה השנייה.

(13) ובטעם הדבר שכשמשתפק בעורבית יאמר רק את ברכת 'אמת' ואמונה, ואילו כמשמעות בשחרית יאמר רק את פרשת ציצית, כתוב בשוו"ת שאגט אריה (ס"י יא) שבשחרית כשאומר פרשת ציצית הרין מקיים בו שדי דברים, הן זכירת יציאת מצרים והן זכירת מצות ציצית הנוגה רק ביטים, ולמן אין צריך לחזור גם על 'אמת' וציצ' שבשליל כך, אבל בעורבית שאו אינו חייב במצוות ציצית, מקיים בקרייה פרשת ציצית רק את מצות זכירת יציאת מצרים, ואילו באמת' ואמונה' מקיים גם זכירת יציאת מצרים וגם ברכות קריית שמע, ולמן עדיף שיאמר את ברכת 'אמת' ואמונה'.

[משנ"ב ס"ק ה]

הויל לה דרבנן אפלו ברכות "אמת וציצ'" וספקא לך⁽¹⁴⁾ וכור', וגמ' ראה מיליע סימן סדר סעיף ד, וען בפרק מגדים⁽¹⁵⁾.

(14) ואם יודע שודאי לא קרא קריית שמע ומסופק רק על הברכות, כתוב הפתיח תשבוח בשם שו"ת קריית חנה (ס"י א) שיקרא קריית שמע בלבד ברכותיה, רק שלא יבואו לזלול ברכות. והוסיף בשוו"ת חורר גם על הברכות, כדי שלא יבואו לזלול ברכות. קריית חנה, שمدין זה יש ללמדו שהמדובר ברכות קריית שמע ומסופק אם עומד ברכחה הראשונה או בשנית, בין שמסופק רק על הברכות יחוור לברכה השניה. מайдך, הבאר היטוב (ס"י ס"ק א) הביא שנחלה בו האחוריים, שבשו"ת גינוט ודרדים (כללו א"ס"י יא) כתוב שלא יחוור לברכה הראשונה, אלא ראוי לו לחזור לתחילה הרכבה השניה, ובשו"ת פרי הארץ (ה"א ס"ג) כתוב שיחזור לברכה הראשונה, והוסיף הפרי הארץ (שם), שגמ' בשידוע שלא קרא קריית שמע ומסופק רק על הברכות, יאמר גם את הברכות.

(15) שכותב השו"ע שם שאם מסופק אם אווז בוכתבתם' שבספרה הראשונה או בשניתה, יחוור לאותה, אך אם כבר התחליל 'למען ירבו', מוכחה מהו שאמור את הפרשה השניה מושם שאומר ברגלו, אך הפרי מגדים (א"א ס"ק א) דחה שודוקן שם שהספק הוא על הפרשה השניה, שיש אמרים שהוא מדרבן, ולמן סומכים על סברא זו להקל, אך לא בשיטת ספק אם קרא קריית שמעiosa ספק دائוריתא.

[משנ"ב ס"ק ג]

דומן זכירת יציאת מצרים נמשך אחריך גס-יכן⁽¹⁶⁾ וכור', בברכת "אמת וציצ'" עד שעה רביעית⁽¹⁷⁾ וכור', שאם אמר לך שפזרה קה יציאת מצרים אז ידי המזות-עשרה של הוקירה⁽¹⁸⁾.

(4) וכמו שכותב לעיל (ס"י נח ס"ק בז) ולקמן (ס"י ע ס"ק ב) שמה תורה לא נקבע זמן לזכירת יציאת מצרים ומהנה הוא כל היום, אלא שכותב לעיל (ס"י מו ס"ק לא וס"י סג ס"ק טז) ולקמן (ס"י קו ס"ק טז) שכותב תקופה תינו להזכיר יציאת מצרים ביום קריית שמע.

(5) ובטעם הדבר שתיקנו להזכיר יציאת מצרים בברכת 'אמת וציצ' בלבד מה שכבר מוכרים בקרייה שלם, כתוב החוי אדם (כלל בא סי' ז) שתיקנו ברכה מיוחדת על הגואלה שעברה.

(6) ודוקא שכיוון לצאת ידי חובה המוצהר, וכמו שכותב בשעה"ז ללקמן (ס"י רלט ס"ק ב) לעניין הקורא קריית שמע של עברית מבועוד יום, שכשאומר קריית שמע של המיטה עליו לומר את כל שלושת הפרשיות, והוסיפה, שבפרשיות יויאמי יכוון לצאת ידי חובה קריית שמע וחובת הוכרת יציאת מצרים, שאפילו לדעת החוי אדם שסביר שבתפקידה אף אם לא ביוון לצאת ידי חובה בכל זאת יציא, ואף שמצוות עריכות כוננה, היינו מכיון שכשהולך להתפלל מסתמא מכוון לקיימה כמו שתיקנו חכמים, אך לא כဆאומר את הפרשיות שלא בזמן התפללה.

וכן אם אמר 'ה' הוציאנו ממצרים, כתוב הפמ"ג (פתחה להלכות קריית שמע ד) שיצא ידי חובה.

[משנ"ב שם]

דאיינו יצא ידי חובה בלההורה⁽¹⁹⁾ וכור', גנפקא-מלה לעניין ספקא⁽²⁰⁾ וכור', קلام צאת הכהנים, לא יצא ידי חותמו⁽²¹⁾.

(7) ואף כמשמעות יציאת מצרים בפיו, דעת הגראי' אלישיב (פנוי הפלגה עמי עג) שעריך שיזכרנה גם בלילה, ואם איןו שם לב כלל שmonicר עתה יציאת מצרים אין זו זכירה כלל, ולא יצא ידי חובה. מאידך, דעת הגר"ח קנייבסקי (ודולה ומשקה עמי סא) שכיוון שהזכיר בפיו יציא ידי חובה גם אם בלילה לא זכירה.

ולעתית ידי חובה זכירות יציאת מצרים כמשמעות הזכרתה מادرם אחר ומזרין שומע כעונה, כתוב הפרי חדש (ס"י שב ס"ק א) שיוצאת בזה ידי חובה.

(8) ונפקא מינה נוספת כתוב ללקמן (ס"י ע ס"ק ב) בשם הפמ"ג (כאן א"א ס"ק א ושם א"א ס"ק א), שלדעתי הסברים שהזיהוב הזכרתי יציאת מצרים בלבד הוא מדרבן, נמעא שהזיהוב מההורה ביום נחשב במצוות עשה שהומן גרמא, ונשים פטורות ממנה מההורה ורק מדרבן חיבור, וראה מה שכתבנו שם.

(9) כאן הביא רק את דעת השאגת אריה, שאם הזכיר יציאת מצרים של לילה מעבר יום לא יצא ידי חובה, אמנם ללקמן (ס"י רלה ס"ק יא) ובשעה"צ (ס"י רלט ס"ק ב) הביא תחילתו את דעת המג'א (ס"ק ב) שאם הזכיר יציאת מצרים של לילה כשהתפלל עברית מבועוד יום יצא ידי חובה, אלא שהוסיף שהשאגת אריה ההאריך בזה והעללה להלכה שלא יצא ידי חובה.

הלו^את קרי^את שמע סימן סז

קג

ב-ל

1

(6) [ט] (ב) יוציא שקבאה אלא שמשפק אם ברך לפניה ולאחריה, אינו חזור וمبرך (ג) גלאהeria.

שערית תשובה

באור ההלכה

לברך גם-יבן אינו מברך כל-כך, וככל' בשם הגרא"א והפרימגרים: ממשום דעך הרין אפלו היכא מוספק לו על כל הקיראות-משמע אם ארך נזדלו בודאי שלאண לבו בפסוק ואישון, אין ארך וקח לו ולקורות ביל' פרשת טהרה שמיע קרי שלא יקראהה למפרץ, וככלעל' בטיקון סדר, עין שם. אחר-בגד קצאתה זה בשליחן-שלמה. עוד קתבי במשנה ברורה, ואם יודע שקרה מסיק רשות ופסק לו על השאר וכי, מעקרא הנקנו כן שייח'ו זינראנה: דרבאה לי דבזה יומר טוב שיקראנה בלא ברכות, כי בלאו הכי פקסקו קבר'א' שמקובץ לעשotta אונחה מסקנת דאי מברך עלייך? וכן גם שפבר ישבה הפסח' המשננה בשם הרשב'א, וכמו שהעתקנו במשנה ברורה, מפל' מוקטן קבר דלא נזדלו זונסח עלה, דاضשר דלא הנקנו הרכות ורק אם בעית שגולד הפסק הנה לו מוספקא דאורוקה על המזקה גופא. עוד קתבי במשנה ברורה בשם השאגנת' ארודה לענין אם מספק לו אם אמר פרשה ציצית זאמכת וציב, שלא לומר מוספק קרבך ציצית, אף דבקאנז'גבוריים יש קשוחו על הקאנז'א-אברום, וזה הב'ח הטהי'ז' פכירה להז' ואומר שניהם, מפל' מוקטן צדרתי' להכרייע במוותו, לא רציך שפבר דעך הרין אפלו היכא מוספק לו על כל הקיראות-משמע אם ארך נזדלו בודאי שלאண לבו בפסוק ואישון, אין ארך וקח לו ולקורות ביל' פרשת טהרה שמיע קרי שלא יקראהה למפרץ, וככלעל' בטיקון סדר, עין שם. אחר-בגד קצאתה זה בשליחן-שלמה. עוד קתבי במשנה ברורה, ואם יודע שקרה מסיק רשות ופסק לו על השאר וכי, מעקרא הנקנו כן שייח'ו זינראנה: דרבאה לי דבזה יומר טוב שיקראנה בלא ברכות, כי בלאו הכי פקסקו קבר'א'

אריך לנטופר יציאת מקרים, וענן בפרוייד-מגדים דמלטפֿק אָס הַוְאָ דָאוֹרִיטָא אוֹ רֶבֶּן, ונפְּקָאָדְמָה לְעֵנֵן סְפָּקָא⁽⁸⁾, עין שם; ובשאגת-ארהָם סימן חַכְמָב בְּהַדְרָא דָהָרָה. וְחַבְּ לְנַטּוּפְרָ בְּמִן שְׁהָוָא לְלָהָ וְדָאִי וְלָא קְדָם, וְעַלְכָן אָס הַקְּפִיר בֵּין הַשְּׁמָשׂוֹת, גְּנוּן שְׁהַתְּפִלָּל קָרְסָם צָאת הַכּוּבִּים, לֹא יָצָא יְדִי חֻקּוֹת⁽⁹⁾, דְּבִין הַשְּׁמָשׂוֹת סְפָּקָה הַוְאָ וְסְפָּקָה דָאוֹרִיטָה לְחַמְרָא, וְכֵן מִשְׁמָעַ מְרַמְּבָּסְפָּק אָמָלָה כְּרָקָא סְפָּקָה מְרַמְּבָּסְפָּק אָמָלָה כְּרָקָא אֲרִיאָת שָׁמַעַ רְהָוָא דָאוֹרִיטָה וְכֵמוֹ שְׁבַת הַפְּרִיְיד-מְגָדִים בְּעַצְמוֹ: (ד) וְלְאַחֲרֵיהָ⁽¹⁰⁾. אַרְעַלְעַגְבָּבְרָה פּוֹקִים סְבָרִין דְּרָשָׁה רְאַשְׁוֹגָה הַוְאָ מְדָאוֹרִיטָה וְסְפָּק דְּרֶבֶּן אַינוֹ חֻזְורָ, וְשָׁמַן כְּפּוֹקִים שְׁסָבוּרִין דְּרָקְ פְּסָוקָ רְאַשְׁוֹגָה מְדָאוֹרִיטָה, וְכֵל-שְׁבָן תְּפִרְכּוֹת דְּלָכְלִי עַלְמָא הַוְאָ מְדָרֶבֶּן וְסְפָּק דְּרֶבֶּן אַינוֹ חֻזְורָ, יְשָׁ לְוּמָר בְּקָדְשָׁה תְּפִקְדָּה, שְׁלָל זְמָן שְׁקוּרִין חַבְּ לְקַרְוֹת בְּעַקְרָבָה תְּפִקְדָּה וּבְכְרָבְכּוּהָ, אָס לֹא בְּמַקְסָום שְׁתַּהְיָרוּ בְּפֶרַושָׁ, בְּגֹונַן הַהִיא דְּלָקְפָּן סִיקָּן קוֹ טָעֵר בְּבָהָה, עין שֶׁם. וּלְכָאָוָרָה אָס יְדָעָ שָׁאָמָר פְּסָוקָ רְאַשְׁוֹגָה אוֹ פְּרָשָׁה רְאַשְׁוֹגָה נְלָכְלִי עַלְמָא הַוְאָ אַחֲרָן הַדְּרוּותָן וְסְפָּק לוֹ אָס קְרָא הַשְּׁאָרָ, אַין צְרִיךְ לְחוֹרָ וְלְקַרְוֹתָ: מִיהוּ בְּסִיקָּן סְדָעֵרְגָּד וְדָרְשָׁמָעְשָׁרִיךְ לְחוֹרְוֹ⁽¹¹⁾, וְצְרִיךְ לְוּמָר דְּמַעְקָרָא בְּן תְּקִנּוּ שִׁיחָזְרָוֹ⁽¹²⁾. וְהַיכָּא שְׁהָוָא מְסָפָּק לוֹ אָס אַמְרָ פְּרָשָׁת צִיצִית וּגְמָ "אֶמֶת וְזִיכְבָּרָ", צְרִיךְ לְחוֹרָ לְכָלִי עַלְמָא, דִּינְיאָת מְצָרִים חִיבָּן לְקַזְבִּיר מְדָאוֹרִיטָה. אָךְ יְשָׁ דְּשָׁוּת בָּהָה, דְּלָשׁ אָוּרִים דְּיַאָמָר פְּרָשָׁת צִיצִית וּגְמָ "אֶמֶת וְזִיכְבָּרָ", דְּכָלָה חַדָּא מְלַמְּדָא קְיָא, וְיַשְׁ אָוּרִים דְּיַאָמָר רְקָ פְּרָשָׁת צִיצִית וְיַקְבִּים בָּהָה הַמְּזָה דְּאוֹרִיטָא שֶׁל זְכִירָת יְצָאת מְצָרִים, וּגְמָ "אֶמֶת וְזִיכְבָּרָ" אַין צְרִיךְ לְוֹמָר, וּבָנְ הַסּוּסִים בְּשָׁאָגָת-אָרָה. וּכְתָבָ עַוד, דָּאָס גַּעַשְׁהָ לוֹ סְפָּק הָה בְּעַרְבָּ, שְׁאַינוֹ יְדָעָ אָס אַמְרָ פְּרָשָׁת צִיצִית וּבְרַכְתָּ "אֶמֶת וְאַמְנוֹנָה", חֻזְורָ וְאַוְמָר "אֶמֶת וְאַמְנוֹנָה" וְאַין צְרִיךְ לְחוֹרָ וְלְקַרְוֹת פְּרָשָׁת צִיצִית מְסָפָּק⁽¹³⁾; וְאַם בָּרִי לוֹ שְׁקָרָא בְּלַהֲלָשָׁה פְּרָשָׁיוֹת וְאַינוֹ מְסָפָּק לוֹ אֶלָּא בְּאֶמֶת וְזִיכְבָּרָ שְׁחָרִית אוֹ "אֶמֶת וְאַמְנוֹנָה" עַרְבִּית, פְּרָוִיְהוּ חָד דִּנְאָ שָׁאַין צְרִיךְ לְחוֹזְרָ וְלוֹמָר מְסָפָּק, דְּבִין שָׁאָמָר פְּרָשָׁת צִיצִית, לְכָלִי עַלְמָא הַכְּרָכּוֹת הַוְאָ מְדָרֶבֶּן, שְׁכָבָ נְקָרָ אֲצִיאָת מְצָרִים בְּפְרָשָׁת צִיצִית: (ה) אַכְלָ בְּכָרָ. דְּתוּ קְוִי לְהָדְרֶבֶּן אַפְּלוּ בְּרַכְתָּ "אֶמֶת וְזִיכְבָּרָ" סְפָּקָא לְקַלְאָ⁽¹⁴⁾. וְעַן בְּפְרִיְיד-מְגָדִים⁽¹⁵⁾:

פָּאָר הַיְטֵב

(ה) וְלֹא חֲרִירָה. אַעֲגָדָה רַאשׁוֹן לְבֵד הַוָּא מַקְאָרָה וְכַפֵּר הַוָּא
דָּרְבָּן וּכְשֶׁבְּרָכָה וְסַפְקָה דָּרְבָּן אַיִן חֹזֶר, "לְכַפֵּר הַמִּקְרָה שֶׁבֵּל
זָמֵן שְׁקוּרָן תְּבִיבָה לְקָרוֹת עַבְךָ הַמִּקְרָה בְּבָרְכָה", אַם לֹא מִפְנֵי בְּטוּל תְּוֻרָה
דִּי בְּפָסּוֹק רַאשׁוֹן, כִּימָם, עַילְיָסִי סְגִ'סְגִ'ק, וּמִשְׁמָעַ בְּלַחַד חַי' מְדַבֵּר
שָׁאַמֵּר פָּסּוֹק רַאשׁוֹן וְסַפְקָה אַמְגַד הַשְּׁאָר אַצְּלָה לְקָרוֹת, מִיהוּ יְדָעָה
סְעִירָה גְּדֹרֶשׁ מִשְׁמָעַ שָׁאַרְיךָ לְחוֹזֶר, וְצַלְלָה דְּמַעֲקָרָה כֵּן קָנוּ שִׁיחָזָר. אַם סַפְקָה
לוּ אָם אָמֵר פְּרִ' צִיצִית וְגַם אַקְתָּה נִיאָבָה אַזְּרִיךָ לְחוֹזֶר לְכָבָעַ, דִּינְיָאת מִצְרָים
סְבִּיכִים לְקָנוּרְבָּרְקָאָה, וּמִשְׁמָעַ בְּתוֹסָה דְּבָרְכָה דָּרְכָה כְּאֵין אָדָה דְּפָקָה וּכְרִ'
דָּאוּמָר אַמְתָּה שְׁנִיתָה עַשׂ, וּבְרִ' כְּעַבְתּוֹסָה דָּרְהָ בְּעַלְקָרִי וּכְרִ' מִשְׁמָעַ
דְּמוֹטָב שְׁאַמְרָבָר קְשָׁרָה שְׁנִיתָה דָּרְתָּה בָּהּ פְּרָנְפִי אַקְלָתָה הַמִּצְוָה וּצִיצִית מִצְרָים
עַשׂ. וּלְפִ' קְרָבָר מִשְׁמָעַ שְׁיָאָבָר פְּרִ' צִיצִית גַּם אַמְתָּה נִיאָבָה שְׁבָלָה חֲדָא
לְלָקָה הָיאָ, אָכְלָה וְנִיאָבָה לְאֵין חֲנוּרְבָּרְקָאָה, וְשְׁבָלָה דָּקְשָׁהוּ מִקְשָׁקָה אָם אָמֵר
אַמְתָּה וְנִיאָבָה לְאֵין חֲנוּרְבָּרְקָאָה פְּרִ' צִיצִית אוֹ אַמְתָּה וְנִיאָבָה מִןְדָּרְבָּן שְׁכָבָר
גַּזְקָר צִיצִית מִצְרָים בָּאָ. וְקַמְבָב הַמָּאָן נִילְיָה דְּכָבָשׂ אָם אָמֵר שִׁירָת הַסִּים
שְׁמַפְנָרָבָה צִיצִית מִצְרָים בָּאָ. וְקַמְבָב הַמָּאָן נִילְיָה דְּכָבָשׂ אָם אָמֵר שִׁירָת הַסִּים
דְּבָצָא עַשׂ עַצְעַן טַרְיָה, וְפִשְׁוִיטָה בְּגַדְרָא גַּם בְּלִילָה אַזְּרִיךָ לְקָנוּרְבָּרְקָאָה צִיצִית מִצְרָים,
וּמִשְׁמָעַ הַטְּבִיעָה בְּהַקְרָשָׁה דְּמַאְיָה עַשׂ הָוא נְגַדְתָּה הַמִּשְׁנָה בְּמִסְכָּתָה דְּמַאְיָה פְּרָקָ
אַמְשָׁה דְּמַשְׁחָה וּמִפְרָשָׁה אַוְתָּה צּוּלָּם וּכְרִ' עַשׂ, וְאַוְלִיל שְׁטָסָה הָאָה בְּדָרְבִּי טַרְיָה.
וְאַם קְשָׁפָק שְׁאָוָא קְשָׁרָה אַזְּרִיךָ אַמְתָּה וְנִיאָבָה, בְּקָבוּ תְּוֻסָּה דְּאַיְנוּ חֹזֶר
אֲפָלוּ בְּקִשְׁיְדָעָה שְׁהָרָבָה אוֹוִי אַיִן חֹזֶר, כִּי בְּתוֹשָׁבָת בִּתְחַיְּקָבָר סִיְלָקָה:

משנה ברורה

אֶבֶל בַּעֲבָר זָמֵן שֶׁל גִּי שְׁעוֹת שׂוֹב אַינוֹ מַבָּרָךְ לְאָלַפְנִיק וְלָא
לְאָלַפְרִיק מִקְהָמָת סְפָקָה, דָתוֹ הַגִּי לְהָסִיק אֶת סְפָקָה וְדָבָרָן; אֶבֶל זה אַינוֹ,
דוֹמֵן זִכְרָת אַצְיאָת מִצְרָים נִמְשָׁךְ אַמְרָרָךְ גַּם־כֵן⁴, וְכֵמוֹ שְׁכַבְתָּם
הַמְּגַנְּזָאַבְרָהָם לְקַפֵּן בְּסִיקָּן ע, אַם־כֵן הַוְאָ נִיבָּע עֲדִין עַל־כָּל־פָנִים
בְּבִרְכָת "אֶתְמָת וְאֶצְבָּב" עַד שָׁעה רְבִיעִית⁵, וְכַדְלִישָׁל בְּסִימָן נָח, וּמַקְאָן
וְהַלְאָה לְאַחֲנָנוּ עַל זוֹ הַבָּרוּכָה, אֶבֶל יָאָמֵר מִקְהָמָת סְפָק אַזְיהָ פְּסָוק
שֶׁל אַצְיאָת מִצְרָים [ש"א סִימָן ע, ע'ו']. אַיִתָּא בְּבִנְכּוֹת דָרְיָג עַמּוֹד
ב, שָׁאָם אָמֵר הַלְכָה שְׁמַזְוָר בָּה אַצְיאָת מִצְרָים יָצָא יְדֵי המִצְוָה
עַשְׂהָה שֶׁל תְּכִיכָה⁶; וְכַמְבָבְבָגְנָאַבְרָהָם: נִוְרָאָה לֵי דְכַל־שְׁפָן אַם
אָמֵר שְׁרִירָת קֶסֶם דְּגָצָא, וְחַתְמָס־סּוֹפֶר פְּלִיגָע עַל זה, דְבָקָרָא קְתִיב
לְלֻמְעָן תְּזַבֵּר אֶת יוֹם צָאתָךְ וְגו', וְלֹא יְדֵי בְּמַה שִׁזְכָּר שְׁעָבר הַסֵּם,
וְהַסְּכִים עַמּוֹ תְּגַאֲוָן וּבֵי עַקְבָּא אַיְגָר בְּחַדְושָׁיו, עַזְן שָׁם. וְאַם יוֹצָא
יְדֵי תְּכִיכָה בְּהַרְחָאָה, עַזְן בְּבָאָר הַיְטָב בְּשָׁם הַבִּתְיַעֲקָבָה, וּבְפְרִיָּה
מְגִידָס מִסְפָּקָה בְּזָה, וּבְשַׁגְגָת־אַרְתָּה סִימָן יְגַהְרִיךְ לְהַוּכִיחָה מִשְׁסָס
וּבְסִיגָּעָה דָגִינוֹ יוֹאָא יְדֵי חַולְבָה בְּהַרְחָאָה⁷, וּפְשָׁוֹט בְּגַמְרָא דָגָם בְּלִילָה